

Д. В. Чернишова,
студентка

О. М. Проскурня,
канд. техн. наук, доцент кафедри менеджменту інноваційного
підприємництва та міжнародних економічних відносин НТУ «ХПІ»

П. Г. Перерва
доктор екон. наук, професор, завідувач кафедри менеджменту
інноваційного підприємництва та міжнародних економічних відносин
НТУ «ХПІ»

РОЛЬ І МІСЦЕ СУБ'ЄКТА МІЖНАРОДНОГО ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В ПІДВИЩЕННІ ЙОГО ЕФЕКТИВНОСТІ

Сучасна індустрія туризму - одна з найбільш швидко прогресуючих галузей світового господарства, що можна розглядати і як самостійний вид економічної діяльності, і як міжгалузевий комплекс. Ключове місце в системі індустрії туризму посідає, беззаперечно, турист - це будь-яка фізична особа, яка використовує, купує або має намір придбати туристичні послуги для задоволення власних потреб, оскільки саме завдяки туристам розвивається туристична сфера діяльності і запроваджуються нові інновації з метою покращення умов для туристів і, відповідно, завдяки цьому розвиваються міста і значною мірою покращується економіка країни. В цьому зв'язку важливу роль в підвищенні ефективності туристичного бізнесу мають безпосередньо ці об'єкти – туристи. Узагальнюючи розглянуті фактори виділяємо чинники-стимулятори, які збільшують туристичну активність та позитивно впливають на сферу туризму та фактори-бар'єри, що стримують розвиток туристичної індустрії (табл. 1).

Таблиця 1

Чинники-стимулятори туристичної активності туризму та фактори-бар'єри, що стримують туристський потік

Чинники-стимулятори туристичної активності	Фактори-бар'єри, що знижують туристський потік
Розвиток транспортних засобів, поліпшення їх надійності, безпеки	Терористичні загрози
Підвищення транспортної доступності території	Озброєні, політичні конфлікти
Розвиток туристичної інфраструктури (доступність, різноманітність, підвищення якості)	Збільшення транспортних витрат як наслідок зростання цін на паливо
Підвищення рівня доходів населення	Митні та візові обмеження
Скорочення робочого і збільшення вільного часу	Коливання економічної кон'юнктури та курсу валют
Технічна революція засобів зв'язку	Диференціація рівня соціально-економічного розвитку регіонів

Процеси, які протікають в демографічному середовищі дозволяють говорити про дві тенденції на ринку туризму.

Перша з тенденцій - розширення кола потенційних споживачів туристичних послуг. Все нові і нові категорії людей вливаються в туристичний рух. У них з'являється бажання і можливість подорожувати. По прогнозам на 2020 рік, 7% населення Землі буде подорожувати за кордон. Ця частка завжди зростає, однак залишається поки що дуже маленькою, особливо в Африці, Південній Азії і на Близькому Сході, що вказує на великий потенціал міжнародного туризму.

Друга тенденція - старіння подорожуючих людей, тобто захоплення великої частки людей похилого віку в сукупності відвідувачів. Це викликано загальною демографічною ситуацією в індустріально розвинутих країнах світу. В більшості західних країнах пенсійний вік залишається на помірно невисокому рівні: 60-65 років. На перший погляд, туризм людей похилого віку може здатися парадоксом, оскільки вихід на пенсію забезпечує відпочинок. Проте якщо більш детально вивчити потреби різних вікових категорій населення, можна обачити, що така потреба не тільки існує, а ще й знаходиться на досить високому рівні і потребує уваги. Другий фактор проявляється у вигляді соціально-економічних чинників, що значною мірою впливають на сучасні модернізації туристичного попиту.

Список використаних джерел

1. Туризм, общий вклад в ВВП (доля, %). URL: <https://knoema.ru/>
2. Перерва П.Г. Маркетинг туристичної діяльності: конспект лекцій / П.Г.Перерва.– Харків : НТУ «ХПИ», 2020. 32 с.
3. Туризм, прямой вклад в занятость (доля, %). URL: <https://knoema.ru/>
4. Перерва П.Г. Комплаенс-программа промышленного предприятия: сущность и задачи / П.Г.Перерва // *Вісник Нац. техн. ун-ту «ХПИ»* : зб. наук. пр.-Сер. : Економічні науки. – Харків : НТУ "ХПИ", 2017.– № 24 (1246).– С. 153-158.
5. Гончарова Н.П., Перерва П.Г., Яковлев А.И. Маркетинг инновационного процесса // Учебное пособие К.: *ВИРА-Р*, 1998. 267с.
6. Перерва П.Г., Коциски Д., Верес Шомоши М., Кобелева Т.А. Комплаенс программа промышленного предприятия.– Харьков-Мишкольц : ООО «Планета-принт», 2019. 689 с.
7. Перерва П.Г. Управление маркетингом на машиностроительном предприятии / Учеб.пособие.- Харьков : «Основа», 1993. 288с.
8. Перерва П.Г., Коциски Д., Верес Шомоши М., Кобелева Т.А. Комплаенс программа промышленного предприятия.– Харьков-Мишкольц : ООО «Планета-принт», 2019. 689 с.
9. Ткачова Н.П., Перерва П.Г. Розвиток методів аналізу фактичного стану конкурентних переваг підприємства // *Економіка розвитку*. 2011. № 4. С. 116-120.

10. Перерва П.Г. Трудоустройство без проблем (искусство самомаркетинга). – Харьков : Фактор, 2009. – 480 с.
11. Перерва П.Г. Самомаркетинг менеджера и бизнесмена.- Ростов н/Д: Феникс, 2003. 592 с.
12. Pererva P.G. Kocziszky György, Szakaly D., Somosi Veres M. Technology transfer.- Kharkiv-Miskolc: NTU «KhPI», 2012. 668 p.
13. Гончарова Н.П., Перерва П.Г., Яковлев А.И. Новые технологические системы: качество, потребность, эффективность. К.: Наукова думка, 1989. 176с.

Ю.А.Чешихін,

аспірант

В.В. Лук'янова

*доктор екон. наук, професор, академік АЕН, завідувач кафедри економіки підприємства і підприємництва
Хмельницького національного університету*

ПЕРСПЕКТИВА ВИКОРИСТАННЯ БІОГАЗОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ, ЯК АЛЬТЕРНАТИВИ ЕНЕРГОНОСІЯ З ОГЛЯДУ НА СПЕЦИФІКУ АГРОПРОМИСЛОВОГО СЕКТОРУ ПОДІЛЬСЬКОГО РЕГІОНУ

Серед багатьох альтернативних джерел відновлюваної енергетики однією з найперспективніших виступає біоенергетика, яка базується виключно на використанні енергії біомаси – вуглецевомістких органічних речовин рослинного і тваринного походження.

Україна вважається зоною, придатною для активного розвитку біогазових технологій. За підрахунками фахівців науково-технічного центру „Біомаса”, в Україні щорічно утворюється 52 млн. тон гною, з якого можна отримати 2207 млн. м3 біогазу. Його енергетичний потенціал дорівнює 1,59 млн. тон умовного палива [1].

В індивідуальних та фермерських господарствах завжди знаходяться відходи великої рогатої худоби (ВРХ), свиней, птиці, а також відходи рослинного походження. Їхні постійно зростаючі об'єми створюють цілий ряд проблем щодо їх збору, транспортування, зберігання, переробки. Присутність цих відходів створює несприятливу екологічну обстановку, пов'язану із забруднення навколишнього середовища, ґрунтових вод та ґрунту.

Найперспективнішим вирішенням цієї проблеми є утилізація сільськогосподарських відходів в біогазових установках (БГУ) з отриманням біогазу та рідких високоякісних органічних добрив. Одночасно установка може бути використана для переробки стоків побутової каналізації та індивідуальних господарств.

У сільському господарстві потенційний надлишок соломи та стебел сільськогосподарських рослин може становити до 21 млн. т, що еквівалентно